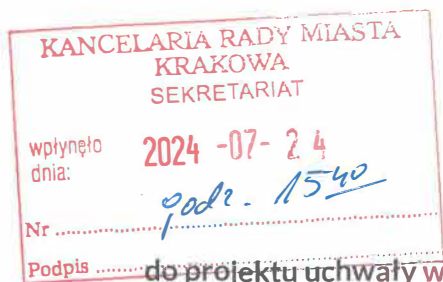

Komisja Ochrony Środowiska
Radna Miasta Krakowa

Kraków, 24 lipca 2024 r.

Autopoprawka

do projektu uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pod nazwą „Zakrzówek - enklawa wschodnia” (druk nr 121).

W projekcie uchwały według druku nr 121 zmienia się treść uchwały w całości na nową, w tym zmienia się również treść załącznika do tegoż projektu uchwały w ten sposób, że projekt uchwały wraz z załącznikiem nr 1 (obejmującym obszar i granice użytku ekologicznego oraz wykaz współrzędnych punktów załamania granicy użytku ekologicznego w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych 2000 (VII) otrzymuje następujące brzmienie:

„UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA
Z DNIA

w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pod nazwą „Zakrzówek - enklawa wschodnia”. Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609; zm.: poz. 721) w związku z art. 44 ust. 1, 2, 3a, oraz art. 45 ust. 1 pkt 1 - 5, pkt 9, pkt 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336; zm.: Dz. U. z 2022 r. poz. 2375 oraz z 2023 r. poz. 1688 i poz. 1890.) Rada Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się użytek ekologiczny „Zakrzówek - enklawa wschodnia” o powierzchni 1,4063 ha, położony w Krakowie na nieruchomościach oznaczonych jako działki ewidencyjne nr: 140/2, 141, 174/2, 175, 176, 177 obr. 9 jednostka ewidencyjna Kraków - Podgórze.

2. Obszar i granice użytku oraz wykaz współrzędnych punktów załamania granicy użytku ekologicznego w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych 2000 (VII) określa załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Celem ustanowienia użytku ekologicznego „Zakrzówek - enklawa wschodnia” jest ochrona mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania lub miejsc sezonowego przebywania i rozszerzenie użytku ekologicznego „Zakrzówek”.

§ 3. Na terenie użytku ekologicznego wprowadza się zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac

- związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
 - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
 - 6) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
 - 7) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - 8) zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
 - 9) umieszczania tablic reklamowych.

§ 4. Zakazy, o których mowa w § 3 pkt 8 nie dotyczą zabiegów ochrony czynnej.

§ 5. Ustala się następujące sposoby ochrony czynnej użytku:

- 1) monitoring stanu przyrodniczego;
- 2) usuwanie gatunków inwazyjnych;
- 3) prace na terenie użytku należy wykonywać pod nadzorem botanika i herpetologa.

§ 6. Prezydent Miasta Krakowa sprawuje nadzór nad użytkowaniem ekologicznym.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

UZASADNIENIE

Ustawową kompetencją rady gminy wynikającą z art. 44 ust. 1 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.) jest ustanawianie form ochrony przyrody. Jedną z form ochrony przyrody jest użytek ekologiczny.

Zgodnie z art. 42 przywołanej wyżej ustawy: „Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania”. Użytek ekologiczny „Zakrzówek - enklawa wschodnia” o powierzchni 1,4063 ha, położony jest w Krakowie na nieruchomościach oznaczonych jako działki ewidencyjne ewidencyjnych nr: 141, 140/2, 177, 176, 175, 174/2 obr. 9 jednostka ewidencyjna Kraków- Podgórze.

Przełanką do objęcia terenu ochroną prawną w formie użytku ekologicznego, wskazaną w projekcie uchwały jest ochrona mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania lub miejsc sezonowego przebywania i rozszerzenie użytku ekologicznego „Zakrzówek”.

Aktualna wiedza na temat występowania płazów i gadów (w tym gniewosza plamistego) wskazuje, że zasięg ich występowania jest znacznie większy niż obszar utworzonego w 2018 r. użytku ekologicznego „Zakrzówek”

25 września 2023 r. naukowcy z Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, Instytutu Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytutu Zoologii i Badań Biomedycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytutu Zoologii i Badań Biomedycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk, Towarzystwa Herpetologiczne NATRIX wystąpili o rozszerzenie użytku ekologicznego „Zakrzówek” o teren działek nr 141, 140/2, 177, 176, 175, 174/2 obr. 9 Podgórze, wskazując, że potencjalne inwestycje na tym terenie niosą za sobą poważne ryzyko bezpośredniego i pośredniego negatywnego oddziaływania na rzadkie gatunki m.in. poprzez obniżenie poziomu wód gruntowych czy zwiększenie śmiertelności zwierząt na drogach o zwiększonym ruchu kołowym.

Zagrożone są również siedliska przyrodnicze w bezpośrednim sąsiedztwie, tj. łożowisko ze stanowiskami rzadkich gatunków flory chronionych i/lub z Polskiej Czerwonej Listy Roślin i Grzybów:

pełnika europejskiego *Trollius europaeus*, turzycy Hartmanna *Carex hartmaniorum*, kukułki szerokolistnej *Dactylorhiza majalis* oraz grzyba wielkoowocnikowego ciemnotwardnika łuskowatego *Phaeomarasmius erinaceus*. Ponadto, omawiany teren stanowi otoczenie miejsc rozrodu kilku chronionych gatunków płazów, w tym traszki grzebieniastej *Triturus cristatus* i kumaka nizinnego *Bombina bombina* - gatunków objętych ścisłą ochroną gatunkową oraz Dyrektywą Siedliskową UE (załącznik II). Płazy, w tym wyżej wymienione, poza okresem rozrodu przebywają na lądzie i wymagają odpowiedniego siedliska w promieniu kilkuset metrów od siedlisk wodnych. Ponadto, mając na uwadze wartości przyrodnicze terenu położonego na południowy wschód od ul. św. Jacka, w szczególności występowanie chronionych i zanikających gatunków roślin i zwierząt, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania i miejsc sezonowego przebywania, a także postępujące niszczenie cennych siedlisk przyrodniczych, w tym zmiennowilgotnej łąki trzęślicowej *Molinion* (kod 6410), wnioskuje o rozszerzenie istniejącego użytku ekologicznego „Zakrzówek”. Teren jest miejscem występowania kosań syberyjskiego *Iris sibirica*, kukułki szerokolistnej *Dactylorhiza majalis*, turzycy Hartmanna *Carex hartmaniorum*, a także chronionych gatunków motyli: czerwoczyka nieparka *Lycaena dispar*, modraszka telejusa *Phengaris teleius* oraz modraszka *nausithous* *P. nausithous*. Wymienione gatunki motyli są objęte ochroną ścisłą na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska oraz chronione na kanwie Dyrektywy Siedliskowej UE 92/43/EEG oraz ratyfikowanej przez Polskę Konwencji Berneńskiej.

Liczebności populacji modraszków szacowane są od 2008 roku.

Należy podkreślić istotność omawianego terenu dla występowania i zachowania populacji chronionych gatunków płazów i gadów. W raporcie Burego i Zajęca z 2014 zwracano uwagę na obecność płazów i gadów (w tym traszki grzebieniastej i gniewosza plamistego *Coronella austriaca*) przekraczających ul. św. Jacka, co świadczy o obecności tych gatunków na terenach zielonych położonych na południe od tej ulicy i istniejącego użytku ekologicznego. Wg raportu Kurek 2020 migrujące płazy obserwowane są na całej długości ul. Wyłom z kierunku ul. św. Jacka, tym samym potwierdzając, że całość terenów zielonych na południe od ul. Wyłom stanowi siedliska lądowe tych zwierząt. Prowadzona od 2 lat akcja „Płazy i gady Krakowa” koordynowana przez Towarzystwo Herpetologiczne NATRIX i oparta o model nauki obywatelskiej również potwierdziła obecność gniewoszy plamistych na obszarach zlokalizowanych wzdłuż ulicy św. Jacka, a także przekraczających ulicę. Dotyczy to również osobników młodocianych, co wskazuje na ważną rolę terenów pomiędzy ul. Wyłom i św. Jacka, a także okalających ul. św. Jacka w utrzymaniu potencjału reprodukcyjnego populacji. Zważywszy na postępującą utratę siedlisk na terenie Zakrzówek, m.in. poprzez utworzenie boiska do paintballa między ul. Wyłom i św. Jacka, a także budowę Parku Zakrzówek oraz powstające bloki pomiędzy ul. Pychowicką i św. Jacka, zabezpieczenie istniejących fragmentów zieleni ma pierwszorzędne znaczenie dla zachowania lokalnych populacji płazów i gadów. Na konieczność zabezpieczenia obszarów zielonych leżących poza istniejącym użytkowaniem ekologicznym (np. po drugiej stronie ul. św. Jacka) wskazywano już w raporcie Burego i Zajęca 2014. Jednocześnie, zanik i degradacja siedlisk zostały uznane za najważniejsze zagrożenie lokalnej

populacji gniewosza plamistego podczas ogólnopolskiego monitoringu prowadzonego na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2017 i 2021 roku. Negatywna ocena perspektyw ochrony wynika z wciąż dużej presji inwestycyjnej na omawiany fragment terenu i perspektywy że mogą ulec poprawie tylko poprzez konsekwentną ochronę obszarową.

Zanik kolejnych fragmentów siedlisk Zakrzówka, np. w wyniku budowy parku, mimo deklaracji ich ochrony ze strony lokalnych jednostek decyzyjnych (np. RDOŚ, ZZM), stanowi o prawdziwości tej oceny i podkreśla konieczność natychmiastowej ochrony wszystkich pozostałych na Zakrzówku fragmentów zieleni.

Z apelem o objęcie terenu ochroną w formie użytku ekologicznego wystąpiła Rada Dzielnicy VIII Dębniki. Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska Uchwałą nr 12/2023 z dnia 04.10.2023, po analizie argumentów przyrodniczych dotyczących obszaru Zakrzówka zawartych w piśmie skierowanym do Przewodniczącego Podkomisji ds. użytków ekologicznych Komisji Planowania Przestrzennego Rady Miasta Krakowa przez grupę przyrodników, reprezentujących 3 instytuty UJ, 2 instytuty PAN oraz Towarzystwo Herpetologiczne NATRIX, i w nawiązaniu do uchwały Rady Dzielnicy VIII nr LVII/524/2023 z dnia 31.08.2023 r., wnioskuje o jak najszybsze rozszerzenie użytku ekologicznego „Zakrzówek” w kierunkach północnym i wschodnim.

Zgodnie z dokumentacją do Planu Ochrony dla Bielańska - Tynieckiego Parku Krajobrazowego (Uchwała nr XIII/164/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 września 2019 roku) obszar planowanego użytku znajduje się całkowicie lub częściowo w granicach siedlisk chronionych gatunków zwierząt m.in.:

- zachodnia część działki nr 140/2 leży w granicach siedliska i sezonowego przebywania gniewosza plamistego *Coronella austriaca* - gatunku objętego ścisłą ochroną gatunkową zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16.12.2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, wymienionego w Załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej jako gatunek ważny dla wspólnoty i wymagający ścisłej ochrony, wskazanego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt jako gatunek wysokiego ryzyka, narażonego na wyginięcie (kategoria VU), a także wymienionego w Załączniku II konwencji Berneńskiej jako gatunek ściśle chroniony. Stanowi także siedlisko i miejsce sezonowego przebywania dzięcioła czarnego *Dryocopus martius*, dzięcioła średniego *Dendrocopos medius* oraz dzięcioła zielonosiwego *Picus canus* objętych w Polsce ścisłą ochroną gatunkową, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz wpisanych na Czerwona Listę gatunków Zagrożonych
- całość analizowanego terenu znajduje się w granicach siedliska i miejsca sezonowego przebywania derkacza *Crex crex*, gąsiorka *Lanius collurio*, jarzębatki *Sylvia nisoria* objętych w Polsce ścisłą ochroną gatunkową, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz wpisanych na Czerwona Listę gatunków Zagrożonych
- całość analizowanego terenu leży w granicach siedliska i miejsca sezonowego przebywania przepiórki *Coturnix coturnix* oraz potrzyszczka *Emberiza calandra* objętych w Polsce ochroną gatunkową, wpisanych na Czerwoną Listę Gatunków Zagrożonych
- całość analizowanego terenu leży w granicach występowania i sezonowego przebywania traszki grzebieniastej *Triturus cristatus* gatunku podlegającego ścisłej ochronie gatunkowej (Rozp. Min. Środ. z dnia 16 grudnia 2016 r.) .

Na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do użytku ekologicznego, mogą być wprowadzone zakazy określone w art. 45 ustawy o ochronie przyrody.

Spośród proponowanych przez ustawodawcę 11 zakazów, wybrano 9, dostosowanych do potrzeb związanych z ochroną użytku.

Są to zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;

- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 7) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 8) zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 9) umieszczania tablic reklamowych.

Z listy zakazów, określonych w art. 45 ustawy o ochronie przyrody, nie wybrano zakazów: „wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych” oraz „wydobycia do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu”, gdyż nie mają zastosowania w stosunku do projektowanego użytku ekologicznego „Zakrzówek - enklawa wschodnia”.

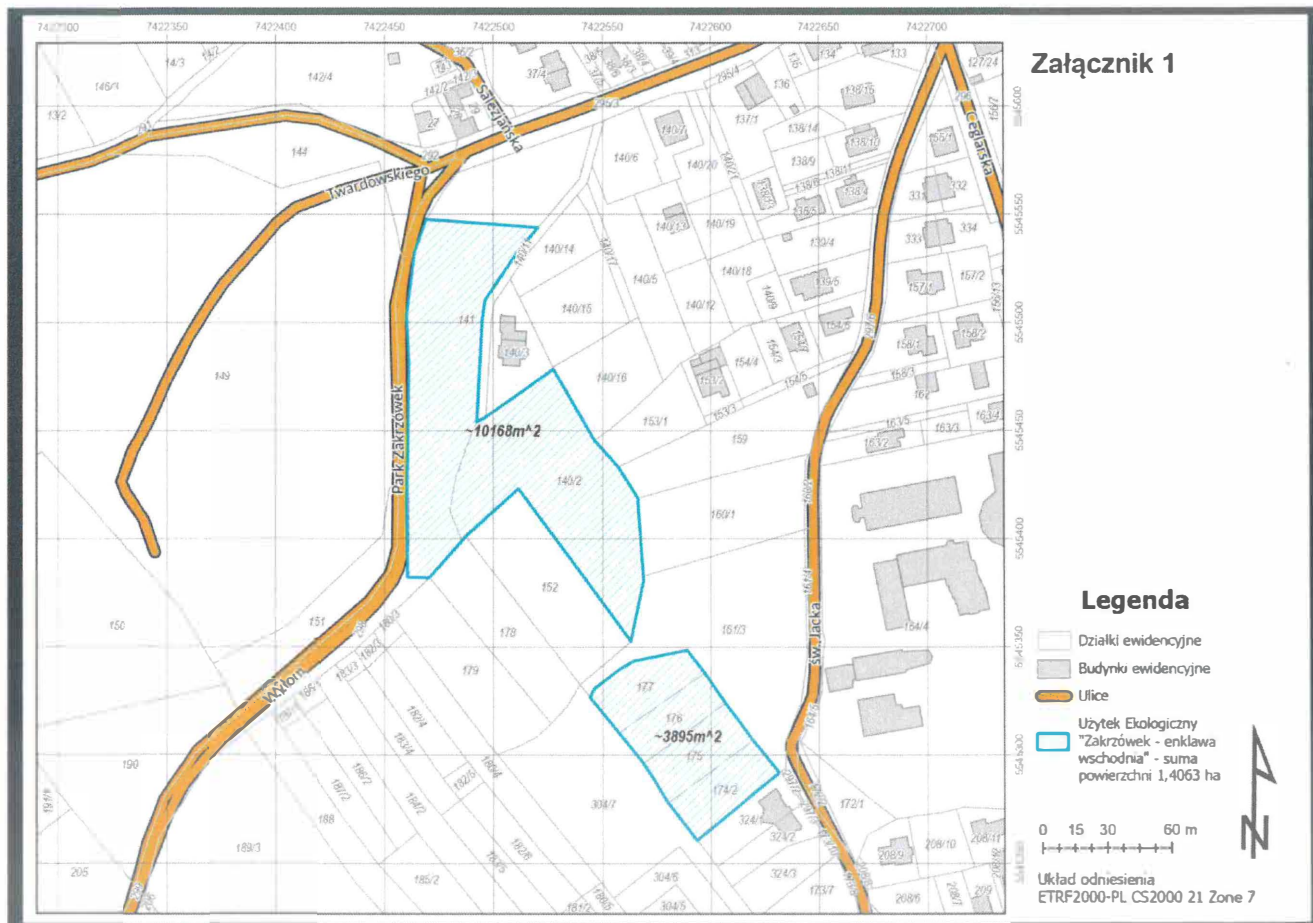
Podjęcie uchwały wywoła skutki finansowe dla budżetu miasta Krakowa. Wskazane jest wykupienie nieruchomości przez Gminę Kraków.

Dla ustanowionego użytku należy wykonać tablicę informacyjną, której koszt szacuje się na kwotę około 3 500 zł.

Mając powyższe na względzie przedłożenie Radzie Miasta Krakowa projektu uchwały jest uzasadnione.

W imieniu Komisji

W imieniu kom. p.

[Signature]

Współrzędne punktów załamania granic użytku "Zakrzówek - enklawa wschodnia" Układ Odniesienia: ETRF2000-PL CS2000 21 Zone 7		
Obszar północny		
Lp	X [m]	Y [m]
1	5 545 501,49	7 422 495,08
2	5 545 454,08	7 422 492,57
3	5 545 456,28	7 422 496,68
4	5 545 478,40	7 422 527,51
5	5 545 445,64	7 422 546,28
6	5 545 433,34	7 422 557,31
7	5 545 418,92	7 422 566,58
8	5 545 413,94	7 422 566,86
9	5 545 382,95	7 422 569,15
10	5 545 380,34	7 422 569,21
11	5 545 352,67	7 422 563,23
12	5 545 423,14	7 422 511,47
13	5 545 400,96	7 422 487,38
14	5 545 398,80	7 422 485,63
15	5 545 382,03	7 422 470,69
16	5 545 382,36	7 422 460,81
17	5 545 416,02	7 422 460,37
18	5 545 441,20	7 422 460,88
19	5 545 481,65	7 422 461,42
20	5 545 503,62	7 422 460,34
21	5 545 531,92	7 422 463,87
22	5 545 547,70	7 422 469,33
23	5 545 543,86	7 422 520,48
24	5 545 533,10	7 422 511,49
25	5 545 510,43	7 422 496,47
26	5 545 501,49	7 422 495,08
Obszar południowy		
Lp	X [m]	Y [m]
1	5 545 291,91	7 422 631,81
2	5 545 260,53	7 422 593,72
3	5 545 277,99	7 422 580,34
4	5 545 296,37	7 422 569,10
5	5 545 310,41	7 422 557,57
6	5 545 326,71	7 422 544,21
7	5 545 330,75	7 422 546,18
8	5 545 339,80	7 422 558,14
9	5 545 343,48	7 422 564,43
10	5 545 348,59	7 422 589,16
11	5 545 338,09	7 422 597,21
12	5 545 324,20	7 422 606,80
13	5 545 307,07	7 422 619,65
14	5 545 291,91	7 422 631,81

W imieniu komisyj

UZASADNIENIE

Autopoprawka przyjmuje treść poprawkę Radnej Agnieszki Łętochy oraz treść poprawki Radnej Iwony Chamielec wraz z jej rozszerzonym uzasadnieniem, w związku z tym, że uzupełniają projekt uchwały zgodnie z zaleceniami Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie.

Autopoprawka zmienia treść uchwały na nową, uwzględniającą pomniejszenie obszaru użytku „Zakrzówek- enklawa wschodnia” o obszar dawnej pętli autobusowej, pełniącej obecnie funkcję parkingu przy ul Twardowskiego. Zmienia także treść załącznika nr 1 tj. współrzędne punktów załamania granic użytku ekologicznego „Zakrzówek - enklawa wschodnia” oraz mapy, ze względu na zmniejszenie obszaru użytku o ww. pętlę autobusową.

Rozszerzeniu ulega także uzasadnienie zgodnie z dokumentacją do Planu Ochrony dla BielańskaTynieckiego Parku Krajobrazowego..

W imieniu komisji

